

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	A voz profesional		Código	652G04040
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es	
Profesorado	Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Tratase de unha asignatura optativa do cuarto curso do Título de Grado en Logopedia que consta de clases expositivas que se realizarán de forma presencial ou de forma virtual a través de Microsoft Teamns e interactivas tanto por parte do profesor como do alumnado e a materia ten que ser complementada polo alumnado ca bibliografía recomendada no apartado de fontes de información. Esta materia impártese no primeiro cuatrimestre.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Sesión maxisitral Discusión dirixida (computa na avaliación) Traballos tutelados (con atención personalizada) (computa na avaliación)</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican Ningunha</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico Moodle Teamns</p> <p>4. Modificacións na avaliación Dado que nesta asignatura non se fai examen mantense a avaliación referida no apartado correspondiente</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantense a misma que figura na guía docente.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se realizarán cambios</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

1- Coñecer a información xeral respeito das estruturas e sistemas funcionais que interveñen na produción da voz e na determinación dos distintos procesos patolóxicos que a afectan.	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15	B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C2 C3 C6 C7 C8
2.- Provir información detallada sobre os procesos que afectan a funcionalidade vocal: aspectos etiolóxicos, patoxénicos, clínicos e prospectivos, así como dos factores emocionais que acompañan e/ou determinan as perturbaciones da voz profesional.	A11 A12 A13 A15	B11 B12 B13 B14	C6 C7 C8
3.- Aportar os alumnos os coñecementos prácticos da clasificación vocal, técnicas vocais e alteracions que estas producen no aparato fonatorio para previr, diagnosticar y levar a cabo un plan terapéutico completo de culquer tipo de afectación vocal dos profesionais da voz cantada e falada.	A21 A26 A28 A29 A30 A32	B15 B17 B18 B19 B23 B24	
1- Coñecer a información xeral respeito das estruturas e sistemas funcionais que interveñen na produción da voz e na determinación dos distintos procesos patolóxicos que a afectan.	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15	B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C2 C3 C6 C7 C8
2.- Provir información detallada sobre os procesos que afectan a funcionalidade vocal: aspectos etiolóxicos, patoxénicos, clínicos e prospectivos, así como dos factores emocionais que acompañan e/ou determinan as perturbaciones da voz profesional.	A21 A26 A28 A29 A30 A32	B15 B17 B18 B19 B23 B24	
3.- Aportar os alumnos os coñecementos prácticos da clasificación vocal, técnicas vocais e alteracions que estas producen no aparato fonatorio para previr, diagnosticar y levar a cabo un plan terapéutico completo de culquer tipo de afectación vocal dos profesionais da voz cantada e falada.	A21 A26 A28 A29 A30 A32	B15 B17 B18 B19 B23 B24	

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: Introducción: Recordo anatómico-fisiológico da producción da voz	Aparato respiratorio Aparato bucofonador.
Tema 2: Audición, Musicalidad, oído musical.	Características necesarias na voz profesional
Tema 3: Esquema corporal.	Sensacions propioceptivas. Musculatura. Alteracions do sistema postural.
Tema 4: Relaxación. Reeducación psicomotriz dos trastornos posturais.	Distintas técnicas de relaxación
Tema 5: Esquema corporal vocal do cantante. Sensibilidades propioceptivas. A técnica da voz cantada.	5.1. O método do canto. - Respiración. - Emisión: sistemas de producción, resonancia, volumen, timbre, rexistro, pasaxe vocal, falsete e outros. - Articulación. 5.2. A sensibilidad propioceptiva: esquema corporal vocal do cantante. A clasificación vocal 5.2.1. Criterios anatómicos. 5.2.2. Criterios funcionais. 5.2.3. Criterios acústicos.
Tema 6: Técnica da voz falada. A sua adaptación as necesidades do actor.	Utilización da voz falada

Tema 7: As Disfonias profesionais	Definición, etioloxía, sintomatoloxía e formas clínicas. Descripción e rehabilitación. Trastornos profesionais da voz falada e da voz cantada. Compoñentes biolóxicos, psico-emocionais e medio-ambientais
Tema 8:A hixiene vocal	Principios xeráis. A hixiene vocal do neno. A hixiene vocal do adulto.
Tema 9:Importancia da formación do terapeuta vocal	Os seus roles e participación en equipos multidisciplinares no abordaxe global dos pacientes con patoloxía vocal de uso profesional.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A6 A8 A11 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B13 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	0	25	25
Estudo de casos	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	12	30.5	42.5
Traballos tutelados	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	1	25	26
Discusión dirixida	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	5	0	5
Aprendizaxe colaborativa	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	13	0	13
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	Utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos relevantes para a temática da materia.
Estudo de casos	Estudio e presentación de casos clínicos
Traballos tutelados	Realización de traballos mediante búsquedas bibliográficas, baixo a tutela do profesor.
Discusión dirixida	Discutiránse na clase cuestions relacionadas ca asignatura
Aprendizaxe colaborativa	O alumno participará na resolución de tarefas asignadas polo profesor e a exposición de temas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	O alumno realizará traballos tutelados e supervisados polo profesor que resolverá as dudas mediante atención personalizada e que estarán incluídos na evaluación. A atención personalizada será en grupo ou personal a través de correo electrónico, Moodle ou Microsoft Teamns

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A6 A8 A11 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B13 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Avaliarase a capacidade do alumno para a utilización e búsqueda das diferentes fontes documentais	25
Estudo de casos	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Estará incluído dentro da avaliação continúa	10
Aprendizaxe colaborativa	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Valoraráse a capacidade de organización e resolución de tarefas asignadas	5
Traballos tutelados	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A26 A28 A29 A30 A32 B5 B8 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Os traballos tutelados serán expostos na clase e avaliaranse as capacidades comunicativas e de exposición dos alumnos.	60

Observacións avaliación
Dado que non se realizará examen final será obligatoria a asistencia a todas as actividades da asignatura e por suposto ás clases expositivas e interactiva e a participación activa nelas porque os alumnos expoñerán os contidos na clase

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Le Huche F, Allali A. (1994). La voz, Tomos 1,2,3.. Barcelona. Ed. Masson - García Tapia R. (1996). Diagnóstico y tratamiento de los trastornos de voz. Madrid. Ed. Panamericana - Dinville C. (1996). Los trastornos de la voz y su reeducación. Barcelona. Ed. Masson - Murray Morrison, Linda Rammage (1996). Tratamiento de los trastornos de la voz. Barcelona. Ed. Masson - Bustos Sánchez I. (2007). La voz. La técnica y la expresión. Ed. Paidotribo, Madrid - Theodore , JR Dimon (2013). La voz cantada y hablada. Ed. Gaia - Segre-Naidich (1993). Principios de foniatria para alumnos y profesionales del canto. Buenos Aires. Ed. Panamericana - Behlau M. (2005). A voz. Olivo do especialista. Tomo I y II. Rio de Janeiro. Ed. Revinter - Caballero C. (1989). Como educar la voz cantada. México. Ed. Edamex <p>La bibliografía se actualizará a durante el curso y se utilizará material audiovisual.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Materias que continúan o temario

Fisioterapia do aparato bucofonador/652G04039

Observacións

Recomendase o alumnado consultar as fontes de información recomendadas. Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumplir co obxectivo estratégico 2 do; "IV Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2020-2022)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregaráse papel reciclado.

- Evitaráse a realización de borradores.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías